

ÖZEL BANKALARCA KÖYLÜLERE KREDİ VE MÜLKSÜZLEŞME

Aydınlık Dergisi, 31 Mayıs 2009

Yıldırım Koç

Ulusal Kanal tarafından düzenlenen krizle mücadele kurultaylarına katıldıkça, farklı yörelerin çiftçilerinin temsilcileriyle kırsal bölgelerdeki yoksullaşma ve mülksüzleşme sürecini değerlendirme olanağı oluyor. Bu görüşmelerde dikkatimi çeken, daha sonra da ilgilendiğim bir konuyu dikkatlerinize sunmak istiyorum.

Türkiye’de çiftçilere doğrudan veya dolaylı yollarla kredi veren kuruluş, geçmişten beri Ziraat Bankası’dır. Ancak son zamanlarda iki gelişme önemli. Birincisi, özel bankaların çiftçilere tarımsal kredi verme çabaları. İkincisi ise, özellikle çiftçilere yaygın biçimde kredi kartı verilmesi.

Halkımızın tüketim alışkanlıkları hızla değişiyor; ihtiyaç gibi kabul edilen mallar hızla artıyor. İnsanlarımızın önemli bir bölümü, iyi beslenemezken, cep telefonunun daha yeni modellerini almaya, televizyonlarını değiştirmeye, gereksiz bir sürü malı evlerine doldurmaya çalışıyorlar. Televizyon yayınları bu tüketim çılgınlığını düzenli bir biçimde teşvik ediyor.

Köylünün cebinde genellikle para yoktur. Cebine para belirli dönemlerde girer. Bunun dışında ihtiyaçlar kısılır.

Şimdi köylüye yaygın bir biçimde kredi kartı dağıtılıyor. Tüketimini yıllardır frenlemiş ve önlemiş olan insanlarımız, kredi kartı kullanma disiplininin yoksun bir biçimde, tüketime yöneliyor.

Bunun sonu nedir?

Kentlerde yaşadığımız çöküntüdür. Birçok işçinin, ancak kıdem tazminatını alarak kredi kartı borçlarını kapatabilmesidir; bazı insanların da intiharıdır.

Köylü ne olur?

Köylünün toprağı elinden gider.

Aynı durum, tarımsal krediler için de geçerlidir.

Tarımda desteğin iyice azaldığı ve Ziraat Bankası’nın özelleştirme çalışmalarının yoğunlaştırıldığı koşullarda, tarlasını ekemeyen, mazotunu ve gübresini alamayan köylü, bir anda çağdaş tefecilerin eline düşer. Bu çağdaş tefeciler, en gelişmiş yöntemlerle köylünün iliğini sömürür ve tarlasını elinden alır.

İşin ilginç yanı, son dönemde tarımsal krediye yüklenen özel bir bankanın, yabancılara ait olmasıdır.

Bu sürecin adı, mülksüzleşmedir. Ancak bu mülksüzleşmenin özelliği, yeni toprak sahiplerinin başka bir ülkeden olmasıdır.

Geçmişte durum nasıldı? Size Ege Bölgesi ve Çukurova’dan örnek vereyim.

1868 yılında İzmir yakınlarında tarıma elverişli toprakların en az üçte biri İngilizlerin tapulu malıydı. 1878 yılında ise İzmir civarında tarıma elverişli toprakların tümü 41 İngiliz tüccarın elindeydi. Bu dönemde İngilizlerin Batı Anadolu’da sahip oldukları arazi toplamı 2,4 – 2,8 milyon dönümü bulmuştu¹. Almanya da, 20. yüzyılın başlarında Çukurova bölgesinde büyük çiftlikler kurdu. 1905 yılında Dresden’de Alman Levant Pamuk Şirketi kuruldu. Bu şirket özellikle Adana bölgesinde büyük araziler edindi. Şirket, ilerde bu topraklara Alman göçmenleri yerleştirmeyi planlıyordu².

Emperyalistlerin amaçlarından biri, Türkiye’de “organik tarım” yapılan plantasyonlar oluşturmak olabilir. 21. yüzyılda gıda üretimi özellikle stratejik bir önem kazanmıştır. Genetik yapısına müdahale edilmiş ürünlerle tarımsal üretim artırılmakla beraber, bunların insan sağlığı üzerindeki etkileri açıklık kazanmamıştır. Bu nedenle, organik tarım önemini artırmaktadır. Sağlıklı gıda üretebilenler, tarım ürünleri alanındaki rekabette stratejik bir üstünlük elde edecektir. Nitekim, 2003 yılında kabul edilen bir yasa ile kırsal bölgelerde yabancılara toprak satışının önünün açılması da bu kaygıyı doğrular niteliktedir. AKP Hükümeti döneminde, yabancı gerçek ve tüzel kişilerin kırsal bölgelerde geniş araziler satın alabilmelerinin yolu açılmıştır (3.7.2003 gün ve 4916 sayılı Kanun). Bu tehlikeli düzenleme, Anayasa Mahkemesi’nin 26 Nisan 2005 günlü Resmi Gazete’de yayımlanan 2005/14 K. sayılı kararıyla iptal edilmiştir. Ancak daha sonra yeni düzenlemeler yapılmıştır.

Tarihimizin çok ilginç bir dönemini yaşıyoruz. 1929 Büyük Buhranı sonrasında Türkiye’de kırsal kesimde bir yoksullaşma yaşanmıştı; ancak bu yoksullaşma yaygın bir mülksüzleşmeye yol açmamıştı.

Şimdiki kriz ise, kırsal kesimde hızlı bir yoksullaşmaya ve mülksüzleşmeye yol açmaktadır. Emperyalist güçler, gerek organik tarım yapılabilecek toprakları elde edebilmek, gerek de Anadolu’da bir türlü kabullenemedikleri bizleri bu topraklardan çıkarıp atabilmek için, köylülerimizin yoksulluğunu ve tüketim açlığını tarımsal kredilerle ve kredi kartlarıyla istismar ederek, bu mülksüzleşme sürecini bilinçli bir biçimde hızlandırmaktadır. Çağdaş tefecilerin hedefini iyi kavramak ve bu sürece müdahale etmek gereklidir.

ⁱ Kurmuş, O., **Emperyalizmin Türkiye’ye Girişi**, 3. basım, Savaş Yay., Ankara, 1982, s.79-81.

ⁱⁱ Rathmann, Lothar, **Alman Emperyalizminin Türkiye’ye Girişi**, Gözlem Yay., İstanbul, 1976, s.117.